

*A katonák már nem voltak ott,
csak a Tisza csattant föl néha,
mintha te vernéd sárga, lusta vizét
az öklöddel.*

27. ÖSSZEVISSZA DOBÁLOM

*Összevissza dobálok
dolgaimat a szobában,
nem tudom, mit keresek,
nem tudom, miért nem mosdok, borotválkozom,
ha elmegyek hazulról,
nem tudom, miért hagyom benne
a kulcsot a zárban
és mikor visszajövök,
nem tudom, miért fekszem, fekszem
az ablak légymocskait vizsgálva,
nem tudom, mi keveri össze
érzéseimet, mozdulataimat,
nem tudom, miért látlak egész nap
ott a kapuban, mikor utoljára köszöntem el tőled
és te csak álltál, álltál
a hegyes, vasnyelvű fák közt
csizmásan, fehér bajusszal.*

TANDORI DEZSŐ

Négy „romantikus” szonett

SZONETT FRANCE PREŠERENNEK

(1800—1849, Ljubljana)

*Könnyű annak, aki már visszalátszik!
könnyen beszél, s olcsó árat fizet
e könnyű beszédért; ezt: nem lehet
beszélnie . . . rögök néma szobáit*

*egymásbanyitják neki; ott a másik:
ugyanaz! ott már oly készségesek
testnek-se-testek, szívnek-se-szívek,
készek: vele? nélküle? egybeásít*

*a válasz. Ha ott álmodik az ember
— mert ott: ember lehet! már nem a „talpán”,
és nem „költő” és nem „gondolkodó”! —,*

*ha ott álmodik: zsémbel — mért pihent el?
csak úgy! csak úgy!! de éber lenne . . . alván;
— — — Vagy könnyen hiszi el, hogy nem való?*

HOMMAGE II. — KÁLNOKY LÁSZLÓNAK

*Aztán a múlt mindig jól alakul.
Az lesz belőle, ami lehetett
volna, amit az ember szeretett
volna — s szeret, csak nem nyugtalanul,*

*mert ott semmi se üthet ki balul,
semmi se olyan túlrészletezett,
mindig mindennek végét vetheted,
semmi nem nyers és semmi nem avul.*

*Mint egy jéggéfagyott állóbüfében,
úgy jár-kelhetsz, akár egyhelyben állva;
hökkenni sincs min, megörvendni sincs min.*

*Mint az a szárnya-zsebredugta pingvin
a könyvboritón: itt akármiképpen
süthet a nap! neki már ott az árnya.*

TÉLI-NYÁRI REGE

(„Magányos Fenyő Koala Menedék”, Brisbane/Queensland)

*„... bútoraink csontjában megreteg
örök lelke medvés rengetegeknek.”
(Jékely Zoltán)*

*Mannaerdők tele van koalákkal,¹
azért nem igen hívunk oda senkit.²
Mert ők „ezt jelentik meg azt jelentik”;
s mutatkozni a mackó, szembe, átall,*

*annak meg nincs sok értelme, ha háttal,
tapintatosan — sandítva! — tekintik.
Ezért, hogy gazdáik inkább leintik,
ha-ki jelentkezik jó szándokával.*

Kiket elődeink kipusztítottak:
ők lernekednek itt — nálunk — (sovány) vigaszra.
Éldegélünk, halálra halogatva,

és visszalátszunk néhány ily barátban.
Ezért, hogy kettős-létünk nem nyitottabb.*
Meg sokat kártyáztatunk is vidáman.⁴

1. Ez kb. azt jelenti: minden úgy részletes, ahogy, és épp az észlelésével rombolja össze az észlelő az észlelendőt; inkább mesélek. 2. Ellenkezőleg: „A szelíd koalamedvéket karunkra vehetjük” stb. (Polyglott-útikönyv, Ausztrália.) 3. Dehogy-nem! Már az ilyen versekkel is. 4. Kulcsszó; szükségesegek azonban a versben jelzett feltételek; hogy egyáltalán bármi is zárva legyen.

* * *

„Most el fogok temetni egy kazettát,
kincessel teli emlék-iskatulyát;
(Az ember életében annyit temet, hát
temessen el néhány kedves kutyát,
melyek imént még kezét nyalogatták —)
(Jékely Zoltán)

Egy komoly-mellényes koala-medvém
— („egyik”) legjobb barátom már öt éve! —
sok fontosabb teendőt félretéve
elolvasott (ha már én úgy szeretném!)

egy Verset, melyet egy Költő, temetvén
egy kiskutyát, az emlékezetére
— vagy még-még inkább neki! — föld fölébe
hajolva írt; iskátulya-helyezettén.

S hogy elolvasta, szeme könnybe lábadt
volna, ha nem olyan mackós anyag.
Jelzett így is: „Erről most ne beszéljünk.”

S hallgattunk. (Ó: „Két barát halogat.”
„Ki tudja, hátha mégis lesz kijárat”
— így én — „abból, hogy most mindketten élünk.”)